

Humanisme

- Klassemiljø, medvirkende prosess.

Fra en plakat på veggen til en verdi klassen styrer etter.

Tenk hva som kan skje når barn blir aktive deltagere i å skape et raust, varmt og inkluderende klassemiljø der alle handler ut i fra at ALLE mennesker er like mye verdt.

Gjennom medvirkende prosesser stiger den indre motivasjonen til å engasjere seg og aktivt ta del i klassemiljøutviklingen.

Det handler i stor grad om de ansattes evne til virkelig å engasjere seg i hvordan alle har det og ta barns tanker, ideer og forslag på alvor.

Her kommer fire viktige punkter å tenke gjennom og ta med i forberedelsene:

- Spørsmålene vi stiller er viktig. Vi har laget et utkast, men bruk gjerne dine egne og tenk oppfølgingsspørsmål.
- Aerkjenne og vise interesse for tankene og ideer elevene har.
- Regissere samtaler som gjør alle til aktive deltagere (IRP).
- Holde ut. Prosesser krever tid og hyppig oppmerksomhet.

Vi ansatte må tillate oss å trene og av og til gjøre feil på samme måte som barn heller ikke får til alt de verbalt ønsker å gjøre.

I en prosess kan alt endres underveis når man blir enige om det. Det er viktig å holde fokus på og etterspørre positive erfaringer. Det vi holder mye fokus på får vi mer av.

NB! Vi må ta utfordringer og utenforskap på største alvor og ha med oss tanken og holdningen at ALLE har ansvar for at ALLE har det bra.

Metodebeskrivelse

Her er beskrevet en prosess. Du kan bruke hele eller deler av den. Gjør det på din måte, ut ifra dine erfaringer og de elevene du skal gjøre det sammen med.

Vi tar som utgangspunkt at dere har jobbet litt med karakteregenskapen **humanisme** i forkant enten gjennom samtaler eller via tegneoppgave.

Tro og handle ut i fra at alle mennesker er like mye verdt selv om de ser forskjellige ut og mener forskjellige ting.

Vi starter med en liten førsamtale slik at alle er på samme spor. Her kommer noen aktuelle spørsmål som gjør at vi kan nærme oss en prosess.

- På hvilke måter opplever du at vi kan være forskjellige?
- I hvilke situasjoner tenker du det er viktig å vise humanisme?
- Tenker du at det kan bli for mye humanisme? På hvilken måte da?
- Hva tenker du at det i så fall kan føre til for deg, klassen din?

For lite humanisme: Be elevene forestille seg at her vi er nå er det alt for lite eller overhodet ingen humanisme.

La elevene føre korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum.

- A. På hvilken måte kan en vise for lite humanisme? Hvordan kan det se ut når det vises svært lite humanisme? Hva gjør eller sier man da?
Hvordan tror du det er å være på et sted der det vises svært lite humanisme? Hvilke tanker og følelser kan du få av å være et slikt sted?
Hvordan tror du det er å være et slikt sted?
- B. Hvordan tror du det er å lære i et klasserom der det vises svært lite humanisme?
- C. Hva tror du det kan føre til hvis en går i en klasse der det vises svært lite eller ingen humanisme? (for deg, for klassemiljøet, for læring)

Nå nærmer vi oss at elevene begynner å definere hvordan de ønsker at humanisme skal se ut i deres klasse.

- D. Hvordan kan humanisme se ut, det å tro og handle ut i fra at alle mennesker er like mye verdt selv om de ser forskjellige ut og mener forskjellige ting. Tenk konkrete situasjoner du eller andre har vært i.
- E. Hva sier eller gjør vi når vi viser humanisme? Tenk igjen gjerne på konkrete situasjoner.
- F. Elevene skriver ned tanker og ideer de har når det gjelder konkrete ting man kan gjøre for å vise humanisme.
- G. Alle tanker og ideer elevene har samles i et tankekart eller på en plakat.

Konkret planlegging:

- H. Nå skal vi finne ut hva vi skal gjøre her i klassen for at humanisme skal bli en verdi klassen styrer etter. Lista eller plakaten med en mengde gode tips og ideer kan redigeres. Da kan en gå en liten runde der en rydder og legger litt like forslag i sammen.

NB! Alle ikke utsagn vendes til hva man ønsker skal skje. Når det f.eks. kommer innspill om at vi skal ikke si stygge ting til hverandre når vi er uenige, så kan følgende oppfølgingsspørsmål stilles: Hvordan ønsker du at vi skal opptre overfor hverandre når vi er uenige? Disse utsagnene kan så skrives ned. Det har større effekt å holde fokus på det vi vil oppnå enn det vi vil unngå.

- I. Når en revidert liste er klar kan man foreta en høytidelig avstemming med mål om å ende opp med 4 – 6 konkrete gjennomførbare tiltak. Disse bør lages på en fin plakat og henge synlig der elevene oppholder seg. Kanskje noen trenger det som en påminner på pulten sin også.
- J. Da starter veien mot målet. Klassen kan velge ut en ting de felles skal trene på. I tillegg kan hver elev velge ut en ting de ønsker å trene på. Det skrives opp og en starter litt samtaler om hvordan de kan hjelpe og støtte hverandre for å klare det. Ingen er perfekte. Vi kommer til glemme oss. Da trenger vi påminning, hjelp og støtte.

Klassen har nå gjennom en medvirkende prosess bestemt hva og hvordan man skal jobbe mot et klassemiljø der humanisme lever.

Nå starter det viktigste arbeidet. Det må holdes liv i det klassen har bestemt. Vår erfaring er at dette gjøres best ved hyppig oppmerksomhet. Man trenger ikke sette av hele timer for å løfte gode eksempler, episoder, refleksjoner rundt status osv., men små og hyppige samtaler i starten av timen, midten eller før man går ut til friminutt.

Vi har lagt inn et eksempel på refleksjon rundt status, **skalering**, men viktigst av alt er at du finner din vei ved bruk av styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse og relasjonsfokus. Gi både deg selv og elevene anledning til å trene og også feile. Her ligger det mye læring.

Vi opplever at det er viktig at det er noe synlig i klasserommet, på pulten el. Som minner elever og ansatte på hva vi har som hovedfokus nå.